

Odehnalová, Lenka

Workshop věnovaný irénismu

Новая русистика. 2023, vol. 16, iss. 2, pp. 65-66

ISSN 1803-4950 (print); ISSN 2336-4564 (online)

Stable URL (DOI): <https://doi.org/10.5817/NR2023-2-10>

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/digilib.79423>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20240214

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

ktorá upriamila svoju pozornosť na prekladovú i literárnovednú recepciu umeleckej tvorby V. Briusova v slovenskom literárno-kultúrnom kontexte.

V rámci predposlednej sekcie odzneli aj referáty Ľudmily Boris (Moskva) na tému „*Denníky ženy*“ ako pokus o opis vlastnej animy, Ivy Lakić Parać (Záhreb) – *From masurao to kamikaze: Rethinking images of “manly” Japan*, Hanny Paulouskej (Brno) o súčasnej bieloruskej väzenskej próze (na príklade diel M. Znaka, I. Olineviča, N. Dedka a i.) či Andreja Šurlu (Ljubljana) o témach a motívoch v textoch slovinského punku.

Rôznorodosť tém i prístupov ku skúmaným problematikám potvrdila aj posledná sekcia, v ktorej sa diskutovalo o lexikálnych definíciách púti Jána Pavla II. v ruskej tlači ako o spôsobe hodnotenia (Joanna Gorzelana, Zielona Góra), lexéme *hodnota* v dejinách poľštiny (Lucyna Agnieszka Jankowiak, Poznań), jazykových prostriedkoch hodnotenia „iného“ v literárnom texte (Michaela Pešková, Plzeň), o básnikoch a poézii v ére umelej inteligencie (Jana Kostincová, Hradec Králové), a tiež o hodnotení jazykových zmien v ruskej dokumentárnej a publicistickej literatúre na prelome 19. a 20. storočia (Anna Agapova, Brno).

Na tomto prestížnom podujatí odzneli podnetné príspevky v siedmich slovanských jazykoch, a tiež v angličtine a nemčine v podaní renomovaných odborníkov z oblasti jazykovedy, literárnej vedy a umenoved z Česka, Slovenska, Poľska, Maďarska, Nemecka, Gruzínska, Srbska, Chorvátska, Slovinska, Ukrajiny

či Ruska. Je očividné, že téma hodnôt a ich zobrazenie v literatúre a umení je stále príťažlivou súčasťou aktuálneho vedeckého bádania v dnešnom (nielen) slavistickom svete.

Andrea Grominová

About the author

Andrea Grominová

University of Ss. Cyril and Methodius,
Faculty of Arts, Department of Russian
Studies, Trnava, Slovakia
andrea.grominova@ucm.sk

<https://doi.org/10.5817/NR2023-2-10>

Workshop věnovaný irénismu

Dne 14. června se na půdě Ústavu slavistiky Filozofické fakulty Masarykovy univerzity uskutečnil workshop s názvem *Irénismus ve světových literaturách a umění*. Setkání tuzemských i zahraničních badatelů bylo věnováno protiválečným tendencím ve slovanských literaturách, tématu, které je v současnosti více než aktuální. Workshop svým projevem zahájila děkanka Filozofické fakulty doc. Mgr. Irena Radová, Ph.D. Dále vystoupil vedoucí Ústavu slavistiky doc. PhDr. Václav Štěpánek, Ph.D., a prof. PhDr. Ivo Pospíšil, DrSc., který pronesl proslov za Českou asociaci slavistů a Slavistickou společnost Franka Wollmana.

Na workshopu bylo představeno celkem sedm příspěvků. Libor Pavera (Praha) workshop otevřel příspěvkem *K irénickým koncepcím ve starší literatuře*. Dariusz Rott (Katowice) přednesl příspěvek *Andrzej Frycz Modrzewski – humanista irenicznego pojednania*. Následoval příspěvek *Империализм как высшая стадия капитализма. Да... asi...*, který prezentoval Giuseppe Maiello (Praha). Příspěvek Iva Pospíšila (Brno) *Pojetí irénismu a zorné úhly Karla Čapka* poukázal na sekundární literaturu s irénistickým podtextem, která o Karlu Čapkově vznikala především z pera zahraničních badatelů (například S. Nikolského, A. Matušky a dalších).

Na tvorbu ruského spisovatele konce V. M. Garšina, jenž do literatury vstoupil ve druhé polovině 19. století, byl zaměřen příspěvek Josefa Dohnala (Brno) *Protiválečný patos v povídkách V. M. Garšina*. V povídkách *Четыре дня* a *Трус*, jež jsou inspirovány autobiografickými zážitky autora, který jako jeden z mála ruských spisovatelů zachytil rusko-tureckou válku. Protiválečnými postoji přítomnými v autobiografické tvorbě současného ruského spisovatele Romana Osminkina se ve svém příspěvku *Když nelze psát a nelze mlčet. Protiválečný hlas v současné ruské poezii* zabývala Jana Kostincová (Hradec Králové). Na romány populárního ruského prozaika Vladimira Sorokina byl zaměřen příspěvek Michaely Peškové (Plzeň) *Cesta Sorokinova Doktora Garina ke klidu – od Vánice k Doktoru Garinovi*,

v němž autorka příspěvku prezentovala boj mezi válkou a mírem i na základě frekvence využití výrazů „válka“ a „mír“ v textu zkoumaných románů.

Součástí workshopu byl i kulatý stůl, na němž byla připomenuta významná životní jubilea českých i zahraničních badatelů v oblasti slovanských literatur, například nedožitě 90. narozeniny polské slavistky Haliny Janaszek-Ivaničkové (1931–2016), jež byla mimo jiné autorkou publikací o Karlu Čapkově, později se věnovala literární komparatistice. Dále bylo zmíněno nedožitě životní jubileum literárního kritika a historika Drahomíra Šajtara (1922–2009) a české bohemistky Hany Voisine-Jechové (roz. Sánarové, 1927–2020), která působila ve Francii a zasloužila se o etablování bohemistiky jako samostatného oboru na pařížské Sorbonně. V letošním roce oslavil 91 let literární historik, teoretik a současně také autor beletrie František Všeticka (roč. 1932), jehož tvůrčí osobnost byla po jeho celoživotní pracovní kariéru spjata s Univerzitou Palackého v Olomouci.

Lenka Odehnalová

About the author

Lenka Odehnalová

University of Hradec Králové, Faculty of Education, Hradec Králové, Czech Republic

lenka.odehnalova@uhk.cz